

Skärtorsdagen

Matt. 26:17-30.

I.N.J.

*”Så är vi - fastän många - en enda kropp,
ty alla får vi vår del av ett och samma bröd”
(1 Kor 10:17).*

Det är om nattvardens bröd det heter så, det som vi om en stund skall dela med varandra, och det visar vad nattvarden djupast sett handlar om – nämligen om *gemenskap* och *delaktighet*.

Ett av de allra vackraste orden för nattvarden är just *kommunion* – d.v.s. gemenskap. Nattvardens bord dukas – inte för att utesluta – men för att innesluta. Det är *gemenskapens bord*. Och dit är vi bjudna ikväll! Predikoämnet får därför bli en uppmaning:

ÄMNE: KOM TILL GEMENSKAPENS BORD

1 ... till gemenskapen med Jesus själv.

Nattvarden är alltså inte bara en *åminnelsehandling*. När Jesus i vårt evangelium säger: *”Gör detta till minne av mig”*, får vi inte missförstå det han säger och tänka att han hos sina lärjungar ville befästa minnet av sig själv, av allt det han sagt och gjort. Nej, nattvarden är inget muséum, inte en minneslund, inte heller en minnesstund av en sedan länge sedan avliden, som sorgligt nog inte finns ibland oss längre.

Om *det* vore nattvardens innebörd, hur sorgligt, tungt och dystert vore inte då varje mässa vi firade? Visst minns vi –eller snarare erinrar oss – eller aktualiserar det Jesus gjort för oss på sitt kors och påminns om att det *för mig* hans kropp blev utgiven och *för mig* hans blod blev utgjutet.

När vid därför firar nattvard – då är det alltså inte för att tårögt minnas honom som vandrade ibland oss en gång – men som nu har lämnat oss ensamma och övergivna - utan vi kommer till *gemenskapens bord* – eftersom det ger oss gemenskap med Jesus själv. Han är inte *”den frånvarande”* utan *”den närvarande”*. Han säger ju om brödet: *”Detta är min kropp”* och om vinet: *”Detta är mitt blod”* – alltså inte detta symboliserar, betecknar eller föreställer, utan *detta är* - d.v.s. i klartext: Jag har inte lämnat er. I bröd och vin är jag hos er. Jag finns här. Detta är jag!

Så underbar är alltså varje mässa - *ett verkligt möte* med Jesus. När vi tar emot bröd och vin, då träder vi i gemenskap med honom, förenas med honom och får del av honom, precis som Paulus slår fast: *"Välsignelsens bägare som vi välsignar, ger den oss inte gemenskap med Kristi blod? Brödet som vi bryter, ger det oss inte gemenskap med Kristi kropp?"* (1 Kor. 10:16).

Men, säger du kanske: *"Att äta Jesu kropp och att dricka Jesu blod"* . Vad betyder det? Är nattvarden en rit för kannibaler? Självfallet inte! Det handlar inte om att äta människokött eller att dricka människoblod. Visst säger Jesus rakt på sak, och utan omsvep: *"Detta är min kropp! Detta är mitt blod"*. Men det är på sin uppståndna och förhärligade kropp han syftar. Och genom att säga just: *"Tag och ät"* och *"Drick av den alla"* har han understrukt hur oändligt mycket vi behöver honom. Han är lika viktig, lika grundläggande, lika nödvändig för oss som bröd och vin var för den tidens människor – det var ju basfödan - utan vilken man inte kunde leva. Inte heller vi kan leva utan Jesus. Och vår gemenskap med Jesus är inte bara en gemenskap på tankens plan, i viljan och i anden, utan *en gemenskap med hela vår varelse*. Innerligare kan därför inte vår gemenskap med Jesus bli här på jorden.

2. Kom till gemenskapens bord där förlåtelsen räcks.

När Jesus samlade sina lärjungar till måltid denna skärtorsdagskväll – då gav han dem också möjlighet till *självprövning*. Jesus höll – kan man säga – ett rannsakande skriftetal, där de tolv fick tillfälle att pröva sitt hjärteförhållande till honom. Hur hade de det ställt med sin tro egentligen? Var de hans lärjungar *med hjärtat* eller bara *med munnen*? Var det samma allvar i deras kristendom nu som den gången de svarade ja på hans kallelse: *"Följ mig!"*? Levde de i trons gemenskap med honom?

Jesu val av skrifteord kan tyckas oss strängt: *"Sannerligen, en av er skall förråda mig"*. Men hans lärjungar väcktes till besinning. *"De blev mycket bedrövade och frågade honom, en efter en: Det är väl inte jag, Herre!"*. Och Judas – som varningen främst var riktad till – fick ytterligare en möjlighet att vända om från förräderiets väg. Sorgligt nog, tog han inte den chansen! Alltså var det av *omtanke* Jesus skriftade sina första lärjungar, *inte* för att han ville *fördystra* deras nattvardsfirande, *plåga* deras samveten med rannsakande frågor och göra dem förvirrade, försagda och modfällda.

På samma sätt gör Jesus med oss denna skärtorsdagskväll liksom varje gång mässa firas. Även vi behöver tid till eftertanke och självprövning. Och om än det då ibland blir med oss som med de första lärjungarna, att Jesu ord gör oss *"mycket bedrövade"*, så är det ju så med *"den bedrövelse som är efter Guds"*

sinne”, att *”den kommer åstad en bättring som leder till frälsning”* (2 Kor. 7:10) Självpövning och syndabekännelse kommer vi alltså inte undan om vi verkligen vill vara Jesu lärjungar. Bönen om förlåtelse, liksom avlösningen, vill befästa vår gemenskap med Jesus och göra oss vissa om att vi är förlåtna.

Så är alltså inte nattvarden till för de perfekta! Jesu första lärjungar gör den saken klar för oss. Tänk så bristfulla de var. Ändå firade Jesus nattvard med dem – eller rättare *just därför* att de inte var bättre. De behövde honom. Deras exempel visar oss därför, att det som utesluter en människa från gemenskapens bord aldrig är *det som fattas henne* utan detta att hon i självgodhet låter bli att söka hjälp för sin brist hos Jesus. Hur bristfull man än är när man kommer till gemenskapens bord – söker man bara efter Jesus - då gäller hans egna ord fullt ut: *”Den som kommer till mig skall jag inte visa bort”* (Joh.6:37).

3. Kom till gemenskapens bord i jublande, uppriktig glädje.

Låt oss ännu en stund dröja kvar i salen där Jesus firade påskmåltid med sina lärjungar. Trots allvaret i Jesu skrifteord, trots lärjungarnas bedrövelse och trots att korset kastade sin skugga över salen där de satt, är det inte en betryckt och sorgtyngd lärjungaskara vi ser. Nej, tvärtom. Matteus återgivning av nattvardens instiftelse andas värme, innerlighet och glädje.

Se på Jesus själv – det står ljus kring honom när han räcker de heliga gåvorna åt de sina. Och för att riktigt understryka att nattvardsfirande och glädje hör ihop skriver Matteus uttryckligen att Jesus *tackade Gud* när han tog brödet och bågaren i sina händer. Se på lärjungarna – strålar inte deras ansikten av helig förvåntan inför nattvardens under? Röjer inte deras blickar tillbedjan och överjordisk glädje över att de – trots allt – får leva i trons gemenskap med sin Mästare? Och därför är det ju helt följdriktigt att de, sedan måltiden är över, sjunger lovsången tillsammans.

Vårt nattvardsfirande skulle präglas av samma glädje. Det är ju *ett under* som sker varje gång brödet bryts och vinet delas. Det är Jesus själv som i, med och under brödets och vinets gestalt träder i gemenskap med oss, skänker oss förlåtelse, glädje, liv och salighet. Att vi är lika bristfulla som Jesu första lärjungar det skall inte avhålla oss från att komma till gemenskapens bord. Nej, så ofta det dukas skall vi komma dit för att befästa vår gemenskap med honom och det med samma frimodighet som de första kristna, dessa om vilka det står att de *”bröt brödet och höll måltid med varandra i jublande, uppriktig glädje”* (Apg. 2:46). Amen.

Psalmer: 70, 391 v 7-10, 75, 143.